

Aanbevelingen

Aanbevelingen 2017

Dat seksuele intimidatie een wereldwijd probleem is en geenszins beperkt tot één sector, maar voorkomt in alle maatschappelijke domeinen bleek nog maar eens uit de vele #Metoo-getuigenissen van de afgelopen weken. Dit geweld op vrouwen kan niet losgezien worden van de machtsongelijkheid tussen vrouwen en mannen. Furia wil dat structureel werk gemaakt wordt van die machtsongelijkheid op elk maatschappelijk domein. Hieronder onze actuele aanbevelingen. Meer op www.furiavzw.be/standpunten.

1. GENDER IN DE EINDTERMEN

Tijdens het voorjaar van 2016 werd in Vlaanderen een breed publiek debat opgezet over nieuwe eindtermen voor het onderwijs: VanLerensBelang. Furia gaf input. **Furia wil dat gendersensitiviteit expliciet en afzonderlijk wordt opgenomen als basiscompetentie bij de uitwerking van de eindtermen.** Want onder de paraplueterm 'diversiteit' verdwijnt gender vandaag van de radar.

Leerlingen moeten inzicht verwerven in hoe gender, sociale klasse, etniciteit, fysieke verschijning, levensbeschouwing en andere categorieën van verschil verbonden zijn met ongelijkheid en hoe ze op elkaar inwerken. En over hoe die factoren doorwerken in individuele levens, sociale praktijken en instituties en tegelijk de machtsverhoudingen in een samenleving bepalen. In die optiek moeten leerlingen ook geïnformeerd zijn over en hoe ze kunnen reageren in situaties van seksisme, homo- en transfobie,

racisme, islamofobie en andere vormen van discriminatie.

Niet alleen leerlingen, maar ook het onderwijzend korps en pedagogisch personeel moet gendersensitiviteit ontwikkelen. Dat betekent **dat gendersensitiviteit ook als basiscompetentie in de lerarenopleiding ingebouwd moet worden en aan bod komen in nascholingen voor zowel onderwijzend als pedagogisch personeel.**

2. PENSIOENKLOOF NIET NOG GROTER

De regering Michel voerde een reeks pensioenhervormingen door zoals het optrekken van de pensioenleeftijd tot 67 jaar, het verstrengen van de voorwaarden voor vervroegd pensioen en werkloosheid met bedrijfstoeslag (het vroegere brugpensioen), de hervorming van het overlevingspensioen, de beperking van de Inkomensgarantie Uitkering voor Ouderen. Daarnaast werd het tijdskrediet zonder motief afgeschaft. Die maatregelen raken alle mensen

met een onderbroken loopbaan hard. Dat zijn niet alleen, maar wél veel vaker vrouwen.

Nochtans zijn vrouwen al oververtegenwoordigd in de groep mensen met kleine pensioenen. 2/3 van wie een pensioen ontvangt onder de armoedegrens, zijn vrouwen. De pensioenkloof tussen vrouwen en mannen bedraagt 30%. Vrouwen moeten dan ook vaker een beroep doen op de Inkomensgarantie Uitkering voor Ouderen.

En er ligt nog meer op de plank: definitie van de zware beroepen, pensioen met punten, «modernisering» van de gezinsdimensie, afbouw van de gelijkgestelde periodes, deeltijds pensioen... Afhankelijk van de concrete invulling van deze dossiers, kan de bestaansonzekerheid van gepensioneerde vrouwen nog toenemen.

Furia roept op tot waakzaamheid: **Verdere hervormingen mogen niet nog meer mensen in de bestaansonzekerheid duwen , noch de bestaande kloof tussen**

vrouwen- en mannenpensioenen vergroten.

Een modern pensioenstelsel houdt ook rekening met de structurele ongelijkheid en ongelijke verdeling van betaald en onbetaald werk tussen

vrouwen en mannen. Dat is iets heel anders dan ballonnetjes oplaten over het afschaffen van het huwelijksquotiënt. Dat past weliswaar binnen een traject van individualisering van de sociale zekerheid, maar zonder tegelijk de sociaal-economische ongelijkheid op de arbeidsmarkt aan te pakken zal dit alleen maar de kloof nog groter maken en kwetsbare groepen in de armoede duwen.

3. ABORTUS UIT HET STRAFRECHT

Furia ijvert voor kwalitatieve relationele en seksuele opvoeding, voor meer onderzoek naar de ontwikkeling van anticonceptiva, en voor het recht op abortus. Abortus is mogelijk, maar staat nog altijd in het strafrecht. Het is tijd om de huidige abortuswetgeving, na ruim een kwarteeuw, weer op de

politieke agenda te zetten. Furia stuurt aan op een herziening ervan op verschillende concrete punten. Want onderstaande procedurele verplichtingen leiden er regelmatig toe dat de termijn grens overschreden wordt.

- *Termijn* - Jaarlijks trekken 500 à 600 vrouwen de grens over naar Nederland om daar een abortus te laten uitvoeren omdat ze langer dan 12 weken zwanger zijn en dus in België geen recht meer hebben op een vrije abortus. Volgens Furia is die termijn grens van 12 weken arbitrair en moet die versoepeld worden.

- *Bedenktijd* - Furia wil de afschaffing van de termijn voor de bedenktijd tussen het vooronderzoek en de ingreep zelf die momenteel 6 dagen bedraagt.

- *Eenheid van plaats* - Furia wil dat het voorafgaande consult en de eigenlijke ingreep niet meer noodzakelijk in hetzelfde centrum moeten plaats vinden.

Bovenal wil Furia **abortus uit het strafrecht**. Abortus is een recht en geen fout die onder bepaalde voor-

waarden niet bestraft wordt.

4. GEEN ANTIDISCRIMINATIEBELEID ZONDER CONTROLE EN SANCTIES

Discriminatie op het werk op basis van geslacht, herkomst en beperking komt veel voor. Zowel wat betreft de arbeidsmarktparticipatie van personen met migratie-achtergrond als van personen met een handicap bengelt België aan de staart van Europa. Sekse versterkt die bestaande kloof.

Nochtans ontbreken al te vaak de nodige cijfers om discriminatie op het kruispunt van geslacht en andere gronden in beeld te brengen. Daarom vraagt Furia dat Unia de cijfers over meldingen voor de verschillende discriminatiegronden voortaan opsplijt naar geslacht. Ook de diverse overheidsadministraties moeten die kruispunten registreren. Voor het ontbreken van cijfers over de discriminatie van meisjes en vrouwen met een handicap werd België zelfs door de VN op de vingers getikt

(VN-comité voor het Verdrag voor de

Rechten van Personen met een Handicap, 2014).

Een belangrijke bron van discriminatie van moslimvrouwen is het hoofddoekenverbod in de meeste scholen en op veel werkplekken, ook bij overheden. Furia beklemtoont nogmaals dat het niet gaat om voor of tegen de hoofddoek, maar wel om het recht van vrouwen op zelfbeschikking, ook inzake het dragen van een hoofddoek. **Een hoofddoekenverbod beknót de onderwijs- en tewerkstellingskansen van meisjes en vrouwen met moslimachtergrond.**

De huidige antidiscriminatiewetgeving volstaat niet. In het bijzonder een adequaat handhavingsbeleid ontbreekt. De Vlaamse overheid zet in op zelfregulering door de sectoren. Na de interimsector pakte onlangs ook de dienstenchequesector uit met een plan voor zelfregulering door de werkgevers uit de sector. Maar dat is een weinig transparante werkwijze die geen garanties biedt op kordaat optreden. De

zelfregulering blijft tot nu toe ook beperkt tot deze twee sectoren wat een erg mager resultaat is. Zeker met de 10de verjaardag van het Vlaams decreet voor gelijkekansen en gelijke behandeling in 2018 in het verschiet.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kreeg de arbeidsinspectie intussen de bevoegdheid om vanaf 2018 **praktijktests en mystery calls** uit te voeren. En in het federaal parlement ligt een gelijkaardig voorstel van minister Peeters voor. Alleen wordt op beide niveaus de rol van de arbeidsinspectie beperkt tot retro-actief ingrijpen na meldingen of objectieve vermoedens. Nochtans biedt net **pro-actief optreden** de beste garanties.

Ook het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen stelde dat het belangrijk is “dat de sociale inspectie ruimere bevoegdheden en middelen krijgt voor het vaststellen en sanctioneren van discriminatie”. Want “zelfs flagrante discriminatie wordt niet noodzakelijk opgemerkt door de betrokkenen” (loonkloofrapport 2017).

5. EEN LAAGDREMPELIGE ONTMOETINGSPLEK VOOR VROUWEN IN ELKE GEMEENTE

Er blijkt een grote nood onder vrouwen aan een informele en veilige ontmoetingsplek waar ze ervaringen kunnen delen, inspiratie opdoen en op weg gezet worden om verdere stappen te zetten, zowel privé als professioneel.

Met de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur roept Furia de gemeenten op om werk te maken van zo’n laagdrempelige en veilige ontmoetingsplek voor vrouwen. Het moet een prettige ontmoetingsplek zijn waar vrouwen uit alle culturen en met diverse achtergronden zich welkom voelen. Verbinding moet voorop staan met focus op informele ontmoeting en uitwisseling, op onderlinge versterking, toeleiding naar andere organisaties en initiatieven die aansluiten bij de concrete noden en ruimte voor inspiratie en toekomstdromen.